

בש"פ 3452/14 - מדינת ישראל נגד בנימין זהר

בבית המשפט העליון

בש"פ 3452/14

לפני: כבוד השופט י' דנציגר

העוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: בנימין זהר

ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים מיום 13.5.2014 במ"ת 41765-02-14 שניתנה על ידי כבוד השופט ר' שמיע

תאריך הישיבה: י"ט ב אייר תשע"ד (19.5.14)

בשם העוררת: עו"ד לינור בן אוליאל

בשם המשיב: עו"ד מיכאל עירוני

החלטה

לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט ר' שמיע) במ"ת 41765-02-14 מיום 13.5.2014, בה הורה בית המשפט המחוזי על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר בתנאים מגבילים.

1. כנגד המשיב הוגש כתב אישום הכולל שלושה אישומים בגדרם נטען כי המשיב יצר קשר באמצעות רשת האינטרנט עם מי שסבר שהן שלוש קטינות שגילן כ-13 שנים, מבלי שידע שמאחורי דמויות אלה עומדים אנשי משטרה

עמוד 1

ואזרח שפעלו ללכידת עברייני מין הפועלים באמצעות רשת האינטרנט. המשיב יצר קשר מיני עם האחרונים, קיים עמם שיחות בעלות גוון מיני, בסוברו כי מדובר בקטינות, שלח לאחת מהן תמונת איבר מינו החשוף ובאחד המקרים אף הגיע לכתובת לגביה סבר כי מדובר בביתה של הדמות כשברשותו שמן, כשלפני כן כתב לה כי הוא משתמש במהלך קיום יחסי מין בשמן על מנת שלא להכאיב. לפיכך, באישום הראשון הואשם המשיב בניסיון אינוס, ניסיון למעשה מגונה וניסיון להטרדה מינית. באישומים השני והשלישי הואשם המשיב בניסיון להטרדה מינית.

2. בהחלטתו מיום 10.4.2014 קבע בית המשפט קמא כי קיימות ראיות לכאורה לביצוע ניסיון למעשה מגונה וכן ניסיון להטרדה מינית, על רקע הסכמת בא כוח המשיב שמיקד את התנגדותו בקיום ראיות לכאורה לניסיון אינוס. באשר לעילת המעצר, ציין בית המשפט קמא כי למערער עבר פלילי הכולל מספר הרשעות בעבירות אלימות, התנהגות פרועה וגניבה. עוד הדגיש בית המשפט המחוזי את נסיבות ביצוע העבירות שבנדון, את מכלול הראיות בתיק וריבוי המעשים הנטענים, אשר על פניו מצביעים על מסוכנותו של המשיב. בית המשפט הורה על עריכת תסקיר שירות המבחן לצורך בחינת אפשרות שחרורו של המשיב לחלופת מעצר.

3. שירות המבחן הדגיש בתסקיר שערך מיום 8.5.2014 כי זהו אינו מעצרו הראשון של המשיב וכי הוא נוטה להמעיט מחשיבות ומחומרת מעורבותו בפלילים בעבר. שירות המבחן התרשם מדפוסים אובססיביים, כפייתיים וצורך ניכר בשליטה על מהלך האבחון. שירות המבחן התרשם, על רקע נסיבות ביצוע העבירות ומאפייני אישיותו של המשיב, כי מדובר במי שמצוי ברמת סיכון מוגברת לחזרה ולהישנות פגיעות מיניות דומות בעתיד. המשיב הציע להשתחרר למעצר בית בבית בנו ותחת פיקוח הבן וגרושתו של המשיב. שירות המבחן ציין כי לדעתו המפקחים המוצעים לא גילו התחייבות משמעותית ועמוקה לנושא הפיקוח וכן ניכר קושי ביחס ליכולת גמישותם ולמידת המוטיבציה שלהם לאורך תקופה ארוכה וממושכת. שירות המבחן התייחס אף לקושי במערכת היחסים שבין המשיב, בנו וגרושתו של המשיב. לכן, ציין שירות המבחן כי אין בחלופה המוצעת להוות מענה הולם שיפחית מרמת מסוכנותו של המשיב. לפיכך, שירות המבחן המליץ שלא לשחרר את המשיב לחלופת מעצר.

4. בהחלטתו מיום 13.5.2014 ציין בית המשפט המחוזי כי שמע את המפקחים המוצעים באופן בלתי אמצעי. בית המשפט התרשם כי המפקחים מבינים את האחריות הרבה המוטלת עליהם וכי הם התחייבו לעשות הכל על מנת לפקח בצורה יעילה על המשיב תוך הבנת המגבלות המוטלות עליהם במסגרת זו, כמו למשל הוצאת האינטרנט מהבית וכן מתן הודעה למשטרה מיד עם הפרת התנאים. בית המשפט התרשם ממחויבותם של המפקחים המוצעים לעשות כן לאורך זמן. בית המשפט גרס כי הקשיים במערכת היחסים בין המשיב למפקחים ובינם לבין עצמם אינם שונים במהותם מכל קושי שמתעורר במשפחה אחרת. אכן, בבית הבן ישנם שני קטינים, אך לאחר שבית המשפט קמא בחן את גילם של המפקחים ושמע על היחס המיוחד והאהוב של המשיב לקטינים, ושאין הם מעלים על דעתם שהוא יפגע בהם, נעתר בית המשפט לבקשה לשחרורו של המשיב לחלופת מעצר בתנאים מגבילים, לרבות הסרת האינטרנט בבית בו ישהה המשיב. כן הורה בית המשפט על הפקדה כספית במזומן בקופת בית המשפט בסך 10,000 ש"ח ועל ערבות עצמית וערבות צד ג' של כל אחד מהמפקחים בסך 20,000 ש"ח. עוד אסר בית המשפט על המפקחים להתיר למשיב שימוש בטלפון הסלולארי שלהם. בית המשפט עיכב את ביצוע החלטתו למשך 48 שעות לצורך מתן אפשרות למדינה לערור על ההחלטה.

מכאן הערר שלפני.

לשלמות התמונה, יצוין כי בא כוח המשיב, עו"ד מיכאל עירוני, הסכים להארכת עיכוב ביצוע החלטת השחרור שניתנה על ידי בית המשפט המחוזי עד לדיון שנערך לפני ובמהלכו הסכים להארכת המעצר עד להחלטה אחרת של בית משפט זה.

טענות הצדדים בערר

5. העוררת - באמצעות באת כוחה, עו"ד לינור בן אוליאל - טוענת כי אין אפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעצר לאור מסוכנותו הרבה, שעה ששירות המבחן הדגיש כי החלופה המוצעת אינה מפחיתה מרמת מסוכנותו של המשיב. העוררת מפנה לנסיבות המתוארות בכתב האישום, לטיב המעשים ואופיים כמו גם לריבויים. על מחשבו של המשיב נתפסו התכתבויות רבות עם קטינים וקטינות וכן תמונות של קטינים וקטינות בעלות אופי מיני. לכלל זה מצטרף עברו הפלילי של המשיב. שירות המבחן התרשם כי המשיב עסוק באופן כפייתי "בנושא בחורות" ומבלה את מרבית שעות הפנאי שלו ביצירת קשרים וירטואליים. שירות המבחן התרשם עוד כי אצל המשיב ניכרים עיוותי חשיבה משמעותיים בכל הנוגע לקטינים. לבסוף, התרשם שירות המבחן כי המשיב מגורה ומוצף ברמת דחפים מוגברת וכי הוא מתקשה לשלוט בדחפיו המיניים ורמת הסיכון בעניינו מוגברת. נטען כי בית המשפט לא התייחס בהחלטת השחרור להתרשמות הישירה של שירות המבחן מהמשיב. אכן, אין להקל ראש בהתרשמות בלתי אמצעית של בית המשפט מהמפקחים, אך קיים קושי במפקחים אלו. המשיב ריצה מאסר קצר בפועל בגין תקיפת גרושתו, שהיא אחת המפקחות היחסים של המשיב עם בנו מתאפיינים ביחסי גבולות מטושטשים. עוד מדגישה העוררת כי חלופת המעצר הינה דירה קטנה בת שלושה חדרים, בה מתגוררים גם אשתו של הבן ושני ילדיהם הקטינים. מכל הנימוקים דלעיל, מבקשת העוררת לבטל את החלטת בית המשפט המחוזי ולהותיר את המשיב במעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

6. המשיב טוען כי בית המשפט המחוזי התרשם באופן ישיר מהמפקחים ומצא כי הם ראויים ומחויבים לתפקידם. המשיב מדגיש כי בכל משפחה ישנן בעיות ביחסים הבינאישיים וכי בית המשפט התרשם כי בעיות אלה אינן צריכות למנוע שחרורו של המשיב לחלופת מעצר. המשיב מציין כי הקטינים הנמצאים במקום חלופת המעצר הם בני פחות משנתיים ואילו העבירות המיוחסות לו נוגעות לקטינות וקטינים בני כ-13 שנים. בהקשר זה מציין המשיב את התנדבותו לאורך שנים למען נוער בסיכון וכי במהלך תקופה זו לא נשמעה אף לא תלונה אחת בהקשר למעשים בעלי גוון מיני שבוצעו על ידו בקטינים. עוד מדגיש המשיב כי העוררת לא עררה על החלטת בית המשפט המחוזי בה נקבע כי קיימות ראיות לכאורה רק לעניין ניסיון למעשה מגונה וניסיון להטרדה מינית, חרף העובדה שכתב האישום כלל גם ניסיון אינוס. מכל הטעמים שלעיל עותר המשיב לדחיית הערר.

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בנימוקי הערר ושמעתי את טיעוני הצדדים במהלך הדיון שנערך לפני, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל באופן חלקי.

8. לא מצאתי פגם בהחלטתו של בית המשפט המחוזי כי ניתן לאיין את מסוכנותו של המשיב באמצעות שחרורו למעצר בית, בתנאים מגבילים ובליווי מפקחים, תוך מניעת גישה לאינטרנט ולטלפון סלולארי. הגם ששירות המבחן הוא גורם מקצועי, עמדתו היא המלצה בלבד שכן שיקול הדעת מסור לבית המשפט[ראו למשל: בש"פ 7848/10 פלוני נ' מדינת ישראל (2.11.2010), פסקה 20; בש"פ 8902/02 נבלוסי נ' מדינת ישראל (30.10.2010); בש"פ 1981/11

מדינת ישראל נ' סויסה (21.3.2011), פסקה 9 והאסמכתאות הנזכרות שם]. בית משפט קמא שמע את המפקחים והתרשם כי הם מחויבים לתפקידם. לא נעלמה מעיני התרשמות שירות המבחן כי קיים טשטוש גבולות ביחסים שבין בנו של המשיב לבין האחרון, אלא שהתרשמות זו אינה מונעת מבית המשפט המחוזי להגיע למסקנה אחרת.

9. יחד עם זאת, סבורני כי יש טעם בטענתה של העוררת כי טעונה בדיקה מעמיקה יותר ביחס למידת התאמתם של המפקחים המוצעים, בשים לב לעובדה כי המשיב ריצה בעבר מאסר בגין תקיפת גרושתו, מי שעתידיה לשמש כמפקחת ונקט באלימות, כך נטען, ביחס לבני משפחה אחרים. בהקשר זה יש לבחון באופן מעמיק יותר את יכולתם של המפקחים המוצעים למנוע באופן מוחלט גישת המשיב לטלפון סלולארי ואינטרנט, בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות שבנדון. כמו כן, צודקת העוררת בכך שלא נעשתה בדיקה מספקת באשר לשאלת הסיכון שנשקף לקטינים הנמצאים במקום חלופת המעצר. בהקשר זה הסיק בית המשפט המחוזי כי לא נשקפת לקטינים מסוכנות שלא על בסיס בירור שביצע שירות המבחן אלא לאחר ששמע את המפקחים המוצעים, שלדעתם הסובייקטיבית לא נשקפת סכנה לקטינים. בכך אין די לטעמי והדבר טעון בדיקה נוספת.

10. לאור כל האמור, הערר מתקבל באופן חלקי באופן ששירות המבחן יערוך תסקיר משלים עד ליום 8.6.2014. התסקיר יונח על שולחנו של בית המשפט המחוזי שיכריע בעניין לפי שיקול דעתו.

11. עד להחלטה אחרת של בית המשפט המחוזי, יוותר המשיב במעצר.

ניתנה היום, י"ט באייר תשע"ד (19.5.2014).

שׁוֹפֵט